

Naspeuringen van Paul Theelen: De consignatie-gelden

aan: de Raad van Bestuur van ASR Verzekeringen, t.n.v. E. Belgraver
van: L.J.C. Theelen te Eindhoven
Eindhoven, 28 juli 2011
betreft: bestemming consignatiegelden van de N.V. Maatschappij Helenaveen

5 Geachte Bestuur,

In maart 2004 is de N.V. Maatschappij Helenaveen opgenomen in AMEV Levensverzekeringen. De waarde van de 60 niet-aangemelde aandelen is gestort in de Consignatiekas van het Ministerie van Financiën. Sindsdien is daarop geen beroep
10 gedaan door rechthebbenden of nazaten daarvan. Dat is overigens niet verwonderlijk want de zaak is erg complex en in de loop der gebeurtenissen zijn er vele mutaties opgetreden die de zaak nog ondoorzichtiger maken.

Tijdens mijn onderzoek naar de Maatschappij Helenaveen stootte ik op de zaak en begon
15 het uit te zoeken, temeer omdat ik in het bezit ben van enige aandeelbewijzen, waarvan ik meende dat die niets meer waard waren. Het betreft oude aandelen uit 1876 die waarschijnlijk door de loop der gebeurtenissen niet in 1922 zijn ingewisseld tegen nieuwe aandelen, en ook niet vernietigd zijn, zoals je zou mogen verwachten. Zeer waarschijnlijk zijn het de privé-aandelen van de directeur van de Maatschappij
20 Helenaveen Adriaan Bos die de Maatschappij leidde tussen 1906 en zijn tamelijk plotselinge dood in 1931. De directeur was verplicht 30 aandelen van de Maatschappij in eigendom te hebben, deze werden in de kluis bewaard als een soort onderpand. Overigens heeft A. Bos daarna veel meer aandelen opgekocht, zodat geruime tijd na zijn dood de enig levende schoonzus van hem, J. Bos-van Gilse van der Pals, ruim de
25 helft van de aandelen in bezit had.

Een nazaat van haar, Aarnout Helb, schrijft hierover het volgende (zijn vader en oom waren commissaris van de Maatschappij geweest):

*Omstreeks 1983 heeft mijn vader in opdracht van mijn tante het aandelenpakket - een
30 meerderheidsbelang heeft vervelende consequenties in de afwikkeling van successierechten - verkocht en daarna is het snel in het bezit van de AMEV terechtgekomen.*

Het consignatiebedrag van ruim 125-duizend euro wacht m.i. op een bestemming; het heeft weinig zin het geld ongebruikt te laten liggen totdat het aan de Staat of aan
35 uw onderneming vervalt.

Mijn voorstel is dan ook het gehele bedrag uit te geven voordat dat gebeurt; er valt geen claim te verwachten van andere personen dan van mij.

Ik zou graag een claim leggen op het bedrag voor 20 aandelen die in het nieuwe register de nummers 1147 en 1159 hebben gekregen, maar waarvan de oorspronkelijke
40 nummering onbekend is. Wel zijn de oorspronkelijke eigenaren bekend, zoals die vermeld staan op het voorblad en de achterzijde. Deze twee aandelen zijn gehavend en als zodanig waarschijnlijk per abuis niet vernietigd.

Tevens heb ik een intact aandeel, met de oude nummering 1098, deze vertegenwoordigt ook 10 aandelen.

45 In totaal dus ter waarde van 30 nieuwe aandelen, de helft van het in consignatie gegeven bedrag. Dit bedrag zou dan ook een soort honorarium zijn voor mijn geschiedschrijving van de Maatschappij Helenaveen, zoals die door ieder te lezen is op www.theelen.info.

50 Een bestemming voor de andere helft zou m.i. te maken moeten hebben met de Maatschappij of het dorp Helenaveen. Dan kom ik tot het volgende voorstel:
Op 15 juni 1910 werd in het veen de Peelhelm ("Gouden Helm") gevonden. Zonder twijfel heeft directeur Bos een dubieuze rol gespeeld in de verwerving van andere objecten uit de Romeinse tijd. Zie hiervoor ook mijn website. Binnen enkele maanden werd de
55 helm opgekocht door het Rijksmuseum van Oudheden te Leiden, waar het nu al een eeuw één van de topstukken is. Wel is er zo goed als geen onderzoek gedaan naar de helm, anders dan in 1910-1911 door de onderzoeker Evelein. Wellicht kan het resterende bedrag worden uitgegeven aan een academisch onderzoeker (master-opleiding of promovendus) die de helm en andere voorwerpen die in het veen zijn gevonden en zich
60 in musea bevinden, te inventariseren en te (laten) onderzoeken met moderne technische hulpmiddelen. Hierover zou dan contact opgenomen moeten worden met de Conservator Klassieke Wereld van het museum (071-5163154 r.halbertsma@rmo.nl).
Maar ieder ander bestemming van het geld m.b.t. dorp of Maatschappij lijkt me zinnig.

65 met vriendelijke groeten,
Paul Theelen